

INTERVIEW MET NARHEA GOOSSENS

Documentaire theater 'Naar Huis', een voorstelling over adoptie.

Narhea Goossens (38) is een freelance theatermaker, trainingsacteur en docent voor onder andere gezelschappen, scholen en instanties. Na verschillende voorstellingen en projecten gemaakt te hebben, werkt ze nu aan de voorstelling 'Naar Huis' die over adoptie gaat.

Kan je uitleggen waarover de theateervoorstelling gaat?

Samen met Natasja d'Armagnac maak ik voorstellingen onder de naam Sally&Molly. Deze voorstellingen verbinden, brengen gesprekken op gang en maken het onbespreekbare bespreekbaar. Adoptie is veel in het nieuws. Voornamelijk de (politieke) misstanden zijn gespreksstof. In het dagelijks leven merk ik dat er weinig kennis en uitwisseling is over het leven als geadopteerde. Enerzijds omdat het juist een onderwerp is dat men graag vermijdt vanwege de ingewikkeldheid, anderzijds omdat er ook een grote noodzaak is om "normaal te doen" binnen de niet normale context van adoptie. Mijn ervaring is dat je als adoptiekind, als adoptieouder maar ook als hulpverlener gemakkelijk met je rug tegen de muur staat. En in alle facetten die bij adoptie komt kijken blijft de stem van de geadopteerde zelf vaak ver achter. In deze voorstelling willen we die stem laten horen. Niet in de vorm van een zoektocht naar biologische ouders, niet in de vorm van een aanklacht tegen de misstanden, niet in de vorm van adviezen en cursussen "hoe om te gaan met", maar puur in de vorm van het verhaal: 'Hoe je leven te leven in Nederland, terwijl je leven in totale ontworteling is gestart'.

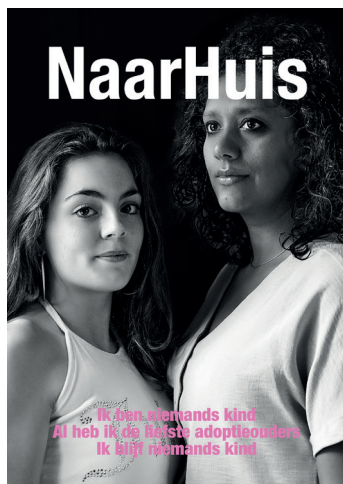

Foto Karin Jonkers

In de voorstelling wordt aangegeven dat het leven van een geadopteerde, in het nieuwe moederland, als een huis staat, alhoewel het huis op drijfzand is gebouwd. De bodem is niet gefundeerd. Het leven van een geadopteerde is niet gefundeerd.

In de voorstelling speelt Narhea de geadopteerde moeder en speelt Megan Scheulderman de dochter. De dochter wil haar moeder heel graag begrijpen. Het kind heeft ook te maken met hoe een ouder in elkaar steekt. De zaken die de moeder niet verwerkt heeft, geeft zij door aan haar kind. Het is een persoonlijk verhaal/zoektocht.

Welk doel wil je met deze voorstelling bereiken?

Het doel van de voorstelling is het verbinden, ervaringen uitwisselen en de stem van geadopteerden laten horen. De groep geadopteerden is een relatief kleine groep en zij verhoudt zich in een samenleving die de geadopteerden niet snel begrijpt. Ik krijg vaak het gevoel dat ik mij moet verdedigen of verantwoorden. Ik wil met mijn

voorstelling meer helderheid geven over wat geadopteerd zijn betekent. Daarna kan over het thema gesproken worden met elkaar. Geadopteerden en geadopteerde hulpverleners zullen zich in de voorstelling herkennen. Herkenning maakt communiceren met elkaar gemakkelijker. Je hoeft de zaken niet echt uit te leggen. Je begrijpt elkaar. Het uitleggen aan mensen maakt je ook erg eenzaam. Je komt tot de conclusie dat de mensen je niet begrijpen en dat geeft mij het gevoel dat ik anders ben. Door het spelen van de voorstelling merk ik hoe gevoelig dit thema ligt, en ook hoe verschillend iedere geadopteerde erin staat. Wij vertellen zeker geen waarheden. Wel proberen we openingen te creëren tot gesprek.

Is je voorstelling interactief?

Nee, tijdens de voorstelling is er geen interactie. Wel is er na de voorstelling een nagesprek in het theater. Samen naar een voorstelling kijken, brengt de neuzen in eenzelfde beleving, ieder met zijn eigen verhaal. Door theater kom je in de beleving, en van daaruit ontstaan gesprekken op een andere laag. Het praten "over" verandert in "praten met". Je gaat als het ware met elkaar helemaal het thema in om vervolgens vanuit je eigen beleving, ervaringen en referenties elkaar te ontmoeten. Mooi aan dit evenement is dat er ook mensen aanwezig zullen zijn die niet direct zelf actief betrokken zijn binnen het thema Adoptie. Juist dat is belangrijk, omdat het zeer belangrijk is dat de maatschappij een (grotere) draagkracht gaat ontwikkelen m.b.t. geadopteerden. Als er bijvoorbeeld hulpverleners in de zaal zitten dan kijken ze in het begin als hulpverlener

naar het stuk. Daarna kijken zij ernaar als mens en voelen en ze er van alles bij.

Wanneer zijn de voorstellingen te verwachten en waar?

Er was eerst één première gepland op 26 november 2023 in Sint Michels Gestel. Deze was al snel uitverkocht en nu hebben we op zowel 25 als 26 november voorstellingen. De speellijst loopt van januari tot en met juli 2024 en zal via de website kenbaar gemaakt worden. Er zijn veel gesprekken met verschillende partijen. Na juli 2024 speelt de voorstelling op aanvraag. De voorstelling duurt ongeveer 50 minuten met vervolgens een half uur nagesprek.

Waarom heb je voor deze voorstelling gekozen?

Het idee is ontstaan tijdens mijn vakantie in Sri Lanka. Ik was daar samen met mijn man en kinderen. Zelf ben ik uit India geadopteerd, maar ik had geen zin om naar India te gaan. Dat voelde als een soort van weerstand aan. Sri Lanka komt, naar mijn gevoel, in de buurt van India en voelde "veiliger". Na de vakantie ben ik met Natasja een weekend naar de zee geweest om te brainstormen over de voorstelling. Het was moeilijk om tot de kern te komen. Ik denk dat dit komt omdat het een verhaal is waarvan je het begin niet weet. Je maakt een verhaal in je hoofd naar de normen en waarden die je hebt meegekregen en de uitleg die je geeft bij standaardvragen. We beseften dat het toch anders moest. Ik probeer te specificeren wat adoptie voor mij betekent en wat ik er persoonlijk van vind. Door te graven en na te denken kwam ik uit op 'het bewijzen van je bestaansrecht'. Ik heb altijd het gevoel dat ik het goed en mijn best moet doen. Anders gaan mensen misschien wel weg en dat

voelt soms nog steeds als levensgevaarlijk, wat natuurlijk in het 'nu' nergens op slaat. Ik ben niet zeker met de mensen om mij heen. Als ik met iemand over adoptie praat dan ben ik aan het uitleggen. Wanneer je met geadopteerden bent dan ben je meer aan het uitzoeken wat geadopteerd zijn betekent. Ik heb het gevoel dat er nog heel veel onwetendheid is, ook bij mezelf.

Foto Karin Jonkers

Doelpubliek

Iedereen die in adoptie geïnteresseerd is, is welkom: geadopteerden, (kandidaat) adoptieouders, hulpverleners, ... en na het spelen van de eerste voorstellingen komen we er achter dat het ook voor ieder ander een waardevolle en zelfs herkenbare voorstelling kan zijn.

Wie is Narhea?

Ik ben Narhea Goossens (38), getrouwd en ik heb twee dochters. Ik ben geboren in India en ik was negen maanden oud toen ik vanuit India naar Nederland ging en opgroeide in de provincie Zeeland. In 2012 studeerde ik af aan de Academie voor Theater als theatermaker.

Wat doet het maken van de voorstelling met je?

Ik heb vroeger nooit zo willen graven in mijn verleden. Ik ben ook niet op

zoek naar mijn biologische ouders. Simpel om het feit dat er geen gegevens zijn en dit het zoeken onmogelijk maakt. Er is geen informatie in India waardoor ik mijn start van mijn leven alleen maar kan verzinnen. Ik denk dat het 'niet weten' van invloed is op je hele lichaam. Het zit als het ware in je lichaam opgeslagen, in iedere vezel. Ik denk dat dit niet verandert wanneer

je je biologische ouders gevonden hebt. De tijd tot aan het weten wie je biologische ouders zijn, is al voorbij en je hebt je leven al geleefd. Je geleefde leven verandert niet op het moment dat je weet wie je ouders zijn. Het geeft mij rust om te weten dat ik niet kan zoeken naar mijn biologische ouders. En tegelijkertijd denk ik dat ik wel direct zou gaan zoeken wanneer er een kans van slagen is om mijn biologische ouders te vinden. Een

andere kant in mij zou wel weer heel graag willen "weten/ horen/ zien". Inschrijven in databanken doe ik niet. Het zoeken lijkt mij ontzettend ingewikkeld. Ik heb mij erbij neergelegd dat ik er nooit achter ga komen wie mijn biologische ouders zijn. Ik denk vaak na over wat de start van het leven met mij doet. Ook het opgroeien in je adoptiefamilie vormt je. Ik heb eens aan een therapeut gevraagd of volledige gehechte mensen een ander leven hebben. De therapeute is van mening dat het leven er dan anders uitziet. Gehechte mensen hebben een emotionele stevigheid. Ik denk dat als het op hechting aankomt dat het gevoel bij een geadopteerde en bijvoorbeeld een kind die weinig aanraking krijgt heel veel raakvlakken heeft. Wat denk ik meespeelt bij adoptie is dat je als geadopteerde uit een cultuur gehaald wordt. Die cultuur zit in je vezels. In die vezels zitten geuren en kleuren van je geboorteland. Wanneer je geadopteerd wordt, word je opgepakt, op een

vliegtuig gezet en naar een ander land gebracht. Een land waar je de geuren en kleuren niet kent. Het verplaatsen van het ene land naar het andere land is traumatisch op zichzelf. Het niets meer weten van je tijd in het geboorteland, wil niet zeggen dat je het niet hebt meegemaakt. Als je op dezelfde handeling 'kidnappen' zou plakken dan krijg je een hele andere beleving bij een exact dezelfde handeling.

Het lastige is dat je nooit precies je verhaal te weten komt. Dat is een onderdeel van je leven. Heb je je biologische familie gevonden, kan je met andere complicaties te maken krijgen.

Is er een verschil tussen de verplaatsing van een geadopteerde naar een nieuw land en een vluchteling die in bijvoorbeeld Nederland aankomt?

Het vluchten uit je geboorteland naar een ander land is ook traumatisch. Het gaat niet om erg en minder erg. Op het moment dat je vlucht dan weet je dat je vlucht. Als geadopteerde weet je niets. Er wordt je niets gevraagd. Veiligheid is het enige wat je wil en wat je nodig hebt. Die veiligheid staat voortdurend ter discussie en er wordt van alles met je gedaan. Dat geeft, volgens mij, in je vezels een gevoel van: de wereld en de mensen zijn niet veilig. Je komt in een

nieuw land waar je wel veilig bent en geacht wordt dat je hier hoort te zijn. Het gevoel in je vezels verandert niet. Volgens mij kan je als geadopteerde daar goed van in de war raken. Je leven is goed, maar er zit een gevoel in je lijf die je niet kan plaatsen, maar wel hebt meegemaakt. Na aankomst in Neder-

Foto Tijmen Hermans

land wilde ik dat iedereen mij lief vond. Anders verlaten zij mij. Ik was altijd op zoek naar extra moeders. Later vond ik dat stom van mijzelf. Achteraf besepte ik dat het eigenlijk heel logisch is. Het proberen te begrijpen brengt al heel veel. Dat lief gevonden worden, heb ik nu nog steeds. Als er een discussie in de familie of op het werk is, ben ik bang dat het niet meer goed komt. Je kan mij dan vergelijken als een kleuter die zijn handen voor het gezicht slaat en dan gelooft dat iedereen weg is. Ik zet

altijd een tandje extra bij en doe zoveel als mogelijk mijn best. Als ik denk dat ik iets niet goed doe dan vergaat (even) de wereld. In mijn hoofd zit: 'als ik het niet goed doe, of niet aardig ben dan mag ik niet bestaan'. Ik weet dat dit onzin is omdat ik al besta. Niemands bestaansrecht staat ter discussie, maar in mijn beleving is dat niet vanzelfsprekend. Door therapie of nazorg leer je met zulke gevoelens om te gaan. Ik heb moeten erkennen dat de gevoelens ten gevolge zijn van de adoptie en de start van het leven. Ik ben ongelukkig geweest, maar de juiste therapie en fijne mensen om me heen hebben mij geholpen.

Heb je een boodschap?

Ik heb geen uitspraak, geen conclusies en geen waarheden. Ik heb alleen een verhaal zoals elke geadopteerde. Ik heb met veel mede geadopteerden contact gehad en ieder heeft zijn eigen beleving, Ook zijn er veel overeenkomsten. Het gaat in mijn beleving om een gevoel van ontheemd zijn, het blijven zoeken naar bestaansrecht. Mijn motto als theatermaker: "Als theatermaker mag je even boven het dagelijkse leven gaan staan, om vervolgens dat wat pijn doet in schoonheid terug te kunnen geven."

Interview door Claudia Verplanke-Waas

VAG NODIGT JE UIT VOOR DE THEATERVOORSTELLING "NAAR HUIS" OP ZATERDAGAVOND 24 FEBRUARI 2024 TE ANTWERPEN-EKEREN. LEES HIEROVER MEER IN HET JAARPROGRAMMA OP PAGINA 5 EN SCHRIJF JE IN VIA INFO@VAGADOPTIE.BE